

Бойків Л. Я. Лазарук Г. І.
викладачі кафедри англійської мови
*Івано-Франківський Національний технічний
університет нафти і газу*

м. Івано-Франківськ

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ТЕХНІЧНОМУ ВНЗ

У зв'язку з інтеграцією України у світове економічне співтовариство, нові політичні, соціально-економічні та культурні реалії змінили критерії системи освіти і вимагають радикальних змін у галузі вивчення англійської мови відповідно до вимог загальноєвропейських рекомендацій. Стрімкий розвиток інформаційних технологій, глобалізація міжнародного ринку праці, зростаюча конкуренція і комерціалізація загострюють суперечності між новими високими вимогами до знань, умінь і навичок майбутніх фахівців технічних спеціальностей та їхнім недостатнім рівнем володіння англійською мовою.

Наша мета полягає у висвітленні питання зміни підходу до викладання англійської мови у технічному ВНЗ, виокремити переваги використання інноваційних технологій з метою інтенсивного та ефективного формування іншомовної компетенції студентів. Адже з мінімальною кількістю годин у навчальному плані, протягом нетривалого періоду потрібно підготувати фахівця, який добре володіє англійською мовою. Це можливо шляхом формування у студента необхідної комунікативної спроможності у сферах професійного спілкування в усній і писемній формах, тобто розвитку комунікативних умінь і навичок. Тому викладачі шукають нові підходи для активізації навчальної діяльності студентів вищих навчальних закладів. Навчальні програми вимагають дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Ділова іноземна мова», «Технічний переклад», та інші. Мова професійного спілкування включає в себе мову для ділового спілкування, оскільки професійні інтереси можуть бути пов'язані з науковими дослідженнями, спілкуванням із закордонними колегами, з участю у симпозіумах, конгресах, конференціях, з написанням статей, резюме, анотацій, читанням спеціальних наукових статей, виступами з

доповіддю, слуханням лекцій. Щоб виконати такі завдання потрібно поєднати традиційні і новітні інформаційні технології, які допомагають студенту самостійно працювати над вивченням матеріалу, поповнюючи свої знання для використання їх у професійних цілях.

Головна мета навчання англійської мови у технічному ВНЗ – це розвиток та удосконалення вмінь і навичок практичного оволодіння іноземною мовою для отримання та передачі іншомовної наукової інформації за фахом, здатність вирішувати проблеми і завдання наукової діяльності, використовувати інформаційні технології та іншомовну інформацію на електронних носіях та мережу Інтернет, застосовуючи усне мовлення для наукового та професійного спілкування, читати і розуміти професійно-орієнтовану та наукову іншомовну літературу, використовувати її в соціальній та професійній сферах. Тому при навчанні англійської мови за професійним спрямуванням велика увага приділяється використанню електронних підручників у навчальному процесі. Боднаренко О.М. з цього приводу зазначає : « ... незважаючи на те, що традиційний підручник залишається головним знаряддям студента, головна роль електронного підручника – доповнювати звичайний підручник». [1, с. 20]

Електронний підручник сприяє підвищенню якості навчання, оскільки він: забезпечує миттєвий зворотній зв'язок (функція інтерактивності); допомагає швидко знайти потрібну інформацію; суттєво економить час у процесі роботи з великим обсягом інформації; показує, розповідає, моделює (принцип наочності та доступності); швидко перевіряє знання з будь-якої теми; здатний поповнювати інформацією (наприклад за допомогою Інтернету) [2, с. 186]. Таким чином електронний підручник може забезпечити навчання студентів як на практичному занятті, так і в режимі самоосвіти.

Мультимедійні засоби подання навчального матеріалу можна віднести до засобів уточнення нового покоління, так як саме вони надають такі можливості, яких традиційні підручники надати не можуть. Мультимедіа

пов'язана з одночасним використанням різних форм представлення інформації. В межах однієї мультимедійної програми може міститися текстова, графічна, аудіо- та відеоінформація. Тобто, мультимедійні технології представляють собою різновид комп'ютерних технологій, які об'єднують в собі традиційну візуальну інформацію і динамічну інформацію, впливаючи одночасно на візуальне і слухове сприйняття студентами поданого матеріалу. Спостерігаючи за навчальним процесом на заняттях з англійської мови з використанням засобів мультимедійної проекції, можна стверджувати, що мультимедійні технології: сприяють розвитку у студентів наочно-образного мислення; дають можливість раціонально використовувати навчальний час; зосереджують увагу студентів на етапі презентації нового навчального матеріалу; дають можливість студентам слухати іноземну мову від носіїв мови; сприяють кращому і легшому запам'ятовуванню нового навчального матеріалу; роблять навчальний процес динамічним; сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів; дають можливість систематизувати навчальний лексичний і граматичний матеріал за допомогою схем, таблиць, тощо. Можливості використання засобів мультимедіа необмежені. Особливо ефективне їх використання на таких етапах, як актуалізація опорних знань, закріплення та обговорення нового матеріалу. Взаємодія студента з комп'ютером перетворюється із простого обміну інформацією або виконання команд на багатогранну діяльність у цьому середовищі. [3, с. 111]

Сучасні комп'ютерні програми пропонують значний вибір практичних вправ. Наприклад, якщо виберемо вправи для аудіювання, де сприйняття на слух відпрацьовується на різних рівнях, починаючи з окремих звуків і закінчується комплексом вправ над зв'язним висловлюванням, то під час роботи з монологічним мовленням чи з діалогами, комп'ютер значно полегшує сприйняття інформації: наявність візуальної підтримки (малюнків або фільму), спостерігання за артикуляцією мовця, допомагає слуховому сприйманню, робить його мовлення, яке звучить, яснішим і зрозумілішим;

правильність сприймання інформації студент може перевірити, перейшовши на інший режим роботи – читання, який передбачено в більшості програм (from listening to reading), і в якому весь озвучений матеріал з'являється на дисплей і в друкованому вигляді (як в програмах Tripple Plus Play та ін.) [4, с.46]

Сучасний світ потребує висококваліфікованих фахівців зі знанням іноземної мови, професіоналів, здатних абсорбувати все нове та прогресивне, готових до участі в міжнародному співробітництві. Сьогодні в Україні поступово відбувається реформування навчального процесу згідно із загальноєвропейськими вимогами щодо якості освіти. Ефективність навчання англійської мови у технічному ВНЗ залежатиме від здатності викладача скористатися досвідом вітчизняних та іноземних вчених щодо гуманістичного підходу у навчанні. Отже, застосування в практиці методологічних підходів надає можливість викладачам англійської мови впроваджувати та вдосконалювати нові методи роботи, підвищувати ефективність процесу й рівень знань студентів.

Список використаних джерел:

1. Боднаренко О.М. Вимоги до структури електронного підручника/ О.М. Боднаренко // Наукові дослідження – теорія та експеримент 2007: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (14-16 травня 2007 р.) – Полтава : Вид-во « Інтерграфіка» 2007, – [Т,4], - с. 17-21
2. Комов В.Б. Учебная аудиовизуальная информация как форма отображения изучаемых явлений, процессов, объектов/ В.Б. Комов // Научные труды МПТУ. Сб. статей. – М. : «Прометей» « МГУПУ, 2004. с. 185-188.
3. Сердюков П.І. Технологія розробки комп’ютерних програм з іноземних мов/ П.І. Сердюков – К. : Ленвіт, 1996. – 111с.
4. Hulstijn J.H. The Use of Computer Technology in Experimental Studies of Second Language Acquisition/ J.H. Hulstijn //A Survey of Some Techniques Ongoing Studies, Language Learning and Technology, Vol. 3, №2, 2000 – p. 44-49